

Snijder-Hazelhoff

De **voorzitter**: Hiermee zijn wij gekomen aan het eind van de eerste termijn van de zijde van de Kamer. In de loop van de avond zullen wij de behandeling van dit wetsvoorstel voortzetten.

De algemene beraadslaging wordt geschorst.

De vergadering wordt van 12.35 uur tot 13.20 uur geschorst.

□

De **voorzitter**: De ingekomen stukken staan op een lijst die op de tafel van de griffier ter inzage ligt. Op die lijst heb ik voorstellen gedaan over de wijze van behandeling. Als aan het einde van de vergadering daartegen geen bezwaren zijn ingekomen, neem ik aan dat de Kamer zich met de voorstellen heeft verenigd.

Regeling van werkzaamheden

De **voorzitter**: Het woord is aan mevrouw Karimi.

Mevrouw **Karimi** (GroenLinks): Mevrouw de voorzitter! Morgen wordt hier het debat over de Europese top in Feira gehouden. Uit de pers blijkt dat er buiten deze top om beslissingen zijn genomen over de wijze waarop de andere 14 lidstaten Oostenrijk benaderen. Daarop gelet, willen wij voorafgaande aan het debat van morgen geïnformeerd worden over de voorstellen die over dit onderwerp zijn gedaan en over de eventuele beslissingen hierover. Via u vraag ik de regering, de Kamer een brief hierover te sturen en wel op een zodanig tijdstip dat de informatie nog bij het debat van morgenochtend betrokken kan worden.

De **voorzitter**: Ik zal het stenogram van dit deel van de vergadering doorgeleiden naar het kabinet. Ik moet u erop wijzen dat u deze vraag ook eerder had kunnen stellen, want dit is al langer bekend. Ik kan de regering bijna niet vragen om die brief nog vanavond bij de Kamer te doen afgeven. U kunt overigens heel goed in het debat van morgen de minister-president en de minister van Buitenlandse Zaken vragen hierover stellen. Ik neem aan dat de regering goed gehoord heeft dat de Kamer

het op prijs stelt als deze brief haar nog voor morgen bereikt.

Mevrouw **Karimi** (GroenLinks): Mijn fractie wil niet reageren op allerlei geruchten. Die geluiden worden echter steeds sterker en daarom vraag ik deze brief.

De **voorzitter**: Wij proberen het op de door mij geschetste wijze. Het woord is aan de heer Blaauw.

De heer **Blaauw** (VVD): Voorzitter! Enigszins pro forma verzoek ik u het verslag van het algemeen overleg over de verdeling van etherfrequenties op agenda van de plenaire vergadering te plaatsen. Dit is al aangekondigd, maar nog niet officieel aangevraagd.

Er is een overleg gaande over de Betuweroute. Mij is al gemeld dat men het verslag hiervan met spoed op de agenda van de plenaire vergadering wil plaatsen omdat men nog voor het zomerreces hierover moties wil indienen.

Vorige week heb ik om uitstel gevraagd van de behandeling van het verslag van het algemeen overleg over het Bereikbaarheidsoffensief Randstad vanwege nadere informatie van de regering. Die informatie is inmiddels binnen en is van dusdanige aard dat de woordvoerders het verslag van het algemeen overleg BOR wederom op de agenda van de plenaire vergadering geplaatst willen zien, zo mogelijk nog vandaag. Men wil de gelegenheid hebben om moties in te dienen die van wezenlijke invloed zijn op de voortgang van het dossier en daarom is het van belang dat men nog voor het zomerreces hiervoor gelegenheid krijgt.

De **voorzitter**: Het verslag van het AO etherfrequenties zal om ongeveer kwart voor twee aan de orde komen. Gelukkig heeft u ons tevoren over dit verzoek ingelicht. Het verslag van het AO over de Betuwelijn kan het beste vanavond omstreeks half negen behandeld worden, aansluitend op het debat over de supplementaire begroting Verkeer en Waterstaat.

Over het voorstel inzake het verslag van het AO BOR moet ik nog eens goed nadenken. Ik meen te weten waarom dit vorige week van de agenda is afgevoerd. Ik moet dergelijk gedrag niet belonen. Ik heb de brief van de minister nog niet gelezen, maar ik weet niet of een

dergelijk verzoek gehonoreerd moet worden. Ik zal een nader voorstel doen.

De heer **Blaauw** (VVD): Ik heb gemeld dat dit uitstel niet de reden had die velen dachten. U kunt dit gedrag in dit geval afstraffen door het verslag aan de orde te stellen op het tijdstip dat er gevoetbald wordt.

De **voorzitter**: Ja, dat is waar. Het vervelende is alleen dat ik daar niet alleen degenen mee heb die vorige week meenden dat dit niet nodig was, maar ook veel anderen hier in huis. Dat vind ik erger. Daar hadden zij vorige week beter aan kunnen denken.

Het woord is aan de heer Verhagen.

De heer **Verhagen** (CDA): Voorzitter! Dankzij uw kordate optreden van gisteren heb ik vandaag al een brief ontvangen van de minister voor Ontwikkelingssamenwerking, met de mededeling dat zij de aangenomen motie-Verhagen inzake het Foster Parents Plan niet uitvoert. Ik krijg graag de gelegenheid om een kort debat daarover te voeren, opdat de meerderheid van de Kamer kan uitspreken dat door haar aangenomen moties ook uitgevoerd moeten worden.

De **voorzitter**: Ik zal de Kamer daar een nader voorstel over doen.

Het woord is aan de heer Van Heemst.

De heer **Van Heemst** (PvdA): Voorzitter! Ik meld u alvast dat de kans groot is dat het algemeen overleg van hedenmiddag met de ministers van Binnenlandse Zaken en van Justitie over een aantal politieonderwerpen leidt tot de noodzaak van een korte plenaire afronding.

De **voorzitter**: Misschien kunt u de voorzitter laten melden dat dit, zo nodig, waarschijnlijk vanavond om een uur of tien zal plaatsvinden.

Het woord is aan de heer Vendrik.

De heer **Vendrik** (GroenLinks): Voorzitter! Anderhalf uur geleden hebben wij de antwoorden ontvangen van de minister van VROM op de vragen naar aanleiding van de supplementaire begroting. Op een belangrijk terrein hebben zij ons nogal verontrust. Ik begrijp dat ik

Voorzitter

geen populair verzoek doe, maar ik vraag toch om hierover plenair te debatteren met de minister van VROM, omdat het zeer waarschijnlijk is dat wij de Kamer een uitspraak willen voorleggen.

De **voorzitter**: Dit zal, zo nodig, in de loop van de avond plaatsvinden. Bent u de enige woordvoerder?

De heer **Vendrik** (GroenLinks): Ik mag hopen dat meerdere fracties verontrust zijn. Ik ga daar helaas niet over.

De **voorzitter**: Behandeling zou wel eens twaalf uur vanavond kunnen zijn. U merkt dat dan wel. Ik zou het zelf maar bijhouden, als ik u was.

Aan de orde is de behandeling van:
- **het wetsvoorstel Wijziging van de begroting van de uitgaven en de ontvangsten van het Ministerie van Buitenlandse Zaken (V) voor het jaar 2000 (wijziging samenhangende met de Voorjaarsnota) (27162).**

De algemene beraadslaging wordt geopend.

De heer **Koenders** (PvdA): Voorzitter! Interne conflicten in de wereld vormen het grootste veiligheidsprobleem van de 21ste eeuw. Conflictpreventie is daarom een belangrijke doelstelling van het buitenlands beleid en goed conflictmanagement – als het dus eigenlijk al te laat is – is een goede tweede. Het is mede om die reden dat de PvdA-fractie tijdens de behandeling van de begroting voor Buitenlandse Zaken een motie heeft ingediend, medeondertekend door de leden Hoekema en Van Ardenne-van der Hoeven, om een vredesfonds in te stellen en om over te gaan tot een nadere definiëring van het conflictpreventiebeleid in de jaarlijkse memorie van toelichting.

Voorzitter! Deze motie is van groot belang, want in de meeste arme landen zijn er op het ogenblik interne conflicten. Zij vereisen dat men wereldwijd zijn verantwoordelijkheid neemt. Wij hebben nog vorige week met de regering moeten debatteren over de kwestie Sierra Leone, waarbij het primair gaat om de versterking van de rol van de

Verenigde Naties. Daarnaast kan het noodzakelijk zijn om ook te kiezen voor regionale oplossingen, zoals Ecomog. In dat kader is het van groot belang dat direct geld beschikbaar is om dit soort operaties mogelijk te maken, en is een dollar of een gulden, uitgegeven door de Nederlandse overheid, vaak een daalder waard.

Voorzitter! Het is van belang dat dit geld snel beschikbaar is. Het is ook van belang dat wij dat vredesfonds met duidelijke regels ingevuld krijgen. De suppletore begroting is juist het moment om de extra middelen te verdelen, gezien ook de groei van het bruto nationaal product en het non-ODA-deel van HGIS, die met 69,6 mln. zal worden verhoogd.

Voorzitter! Wij hebben bij amendement gevraagd om 15 mln. voor beide doelstellingen in dit jaar. Voor volgend jaar zullen er nadere criteria gesteld moeten worden. Er zal in overleg met de regering moeten worden gesproken over de invulling van het vredesfonds. Het is belangrijk dat dit amendement wordt aangenomen en dat dit geld gebruikt kan worden, zoals in de motie staat, zowel voor bijdragen aan vredesoperaties door ontwikkelingslanden als aan formele of informele vredesdialogen. Het geld zou tevens gebruikt kunnen worden voor de voorbereiding van de memorie van toelichting, maar misschien is dat al een beetje laat en is de minister daar al ver mee gevorderd. De fractie van de Partij van de Arbeid hecht grote waarde aan de herijking en de versterking van de bijdrage van het kabinet aan conflictpreventiebeleid. Vandaar dat de motie spreekt over een specifieke toelichting op conflictpreventiebeleid bij de memorie van toelichting. In dat kader zou bij de bespreking van elementen daarvan met niet-gouvernementele organisaties en anderen dit vredesfonds een bescheiden bijdrage kunnen leveren.

Wij hebben in de Kamer een aantal debatten gevoerd over interne conflicten in Afrika en elders. Het is dan soms zeer belangrijk op korte termijn formele en informele vredesdialogen te kunnen financieren. De fractie van de Partij van de Arbeid meent dat ook de Nederlandse regering daarin actief moet opereren. In dit kader is het van belang dat dit vredesfonds nu snel tot stand komt en gevuld wordt. Vandaar dat ik een amendement heb ingediend. Het amendement zal ik,

gezien mijn spreektijd, niet nader toelichten. Bovendien heeft iedereen de tekst voor zich.

Mevrouw **Karimi** (GroenLinks): Natuurlijk steunen wij het amendement van de heer Koenders. Zoals hij weet, is er ook een motie-Harrewijn aangenomen bij de behandeling van de Defensienota van dit jaar. Daarin wordt ook om verbreding van het vredesfonds gevraagd ten behoeve van de financiering van initiatieven op het gebied van conflictpreventie, -bemiddeling en civiel-militaire samenwerking. Is het dan niet verstandig de basis van het amendement-Koenders te verbreden met beide moties?

De **voorzitter**: Mevrouw Karimi, er is een heel groot verschil tussen een motie en een amendement. Je kunt die niet zomaar in elkaar schuiven.

Mevrouw **Karimi** (GroenLinks): De heer Koenders gebruikt zijn motie als basis voor zijn amendement. Ik vraag de heer Koenders met ons mee te denken over verbreding van de taken van het vredesfonds, zodat de NGO's een beroep op het fonds kunnen doen. Ik denk ook aan verbreding van...

De **voorzitter**: Dat mag u straks in uw eigen spreektijd uitleggen. Deze interruptie duurt veel te lang. Mijnheer Koenders, wilt u hierop reageren?

De heer **Koenders** (PvdA): Ik vind het een beetje moeilijk er een antwoord op te geven. Als er iets in de motie staat over civiel-militaire samenwerking dan is dat wel een heel breed gebied. Ik zeg niet dat het noodzakelijkerwijze uitgesloten moet worden van het vredesfonds, maar het past er ook niet meteen logischerwijze in. Ik zou daar echt even over moeten nadenken.

De heer **Verhagen** (CDA): Voorzitter! De extra middelen van de suppletore begroting die beschikbaar zijn op het gebied van non-ODA voor de groei, maar nog niet zijn geoormerkt, zijn voor de CDA-fractie aanleiding geweest een amendement in te dienen voor de besteding. Ons amendement strekt ertoe een ontmijsningsfonds te vormen. Daarvoor willen wij de post